

Színes tanoda

Színházi tehetséggondozás és nevelés a zalaegerszegi Zrínyi Gimnáziumban

Írta: Dezső Katalin, fotó Bakó Bálint

A Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium „kockaiskolaként” emlegetik, hiszen az OKTV-k és más országos tanulmányi versenyek első helyezettjei között gyakran megtalálható egy-egy itteni diák. A tantárgyi megmérettetéseken elért sikereink mellett nem szabad megfeledkezni a művészeti ágakban és sporttevékenységekkel szerzett babérjainkról sem!

A vidéki gimnáziumok legjobbjában (2014) a színjátszás, a színházba járás rendkívül népszerű. A Zrínyis színházberlet minden évben megtölti a premier utáni pénteken a Hevesi Sándor színházat több mint 300 fővel. Gyakorta látogat iskolánkba a Tantermi deszka elnevezésű projekt, mely interaktív játékkal szórakoztatja a nézőket egy színdarab feldolgozása közben. A Hevesi Sándor Színház hatása mellett megemlítendő, hogy amatőr színi társulatunk, a ZMG Szépirodalmi Műhely immár 8 éves. A csapat évente egy színdarab előadásával a Keresztury ÁMK-ban fogadja a város középiskolásait, improvizációs játékkal népszerűsíti a színjátszást az iskolanapokon. Nekik köszönhetően érkezik Zalaegerszegre május 22-én a „Mulatság”, bevételükből támogatják a népszerű darab zalaegerszegi bemutatását.

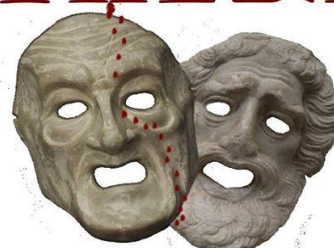
A színjátszó csoportról a vezetőt, Bajnóczy Zoltán tanár urat kérdeztük.

Mi volt a célja a ZMG Szépirodalmi Műhely életre hívásával?

1. 2006-ban kezdtük el a munkát Szépirodalmi Műhely néven, aztán 2008-ban ünnepeltük a Nyugat megalapításának 100. évfordulóját, és erre az alkalomra a Szépirodalmi Műhely vállalta, hogy felkészül valamivel. Az első tanévben alapvetően versírással, prózairással foglalkozó diákok dolgoztak együtt, és eljött az a pont, amikor úgy éreztük, hogy úgy kellene megünnepelni ezt az évfordulót, hogy egy kicsit több emberhez eljuttatjuk azt, amit mi gondolunk, amit mi képviselünk. Itt megfogalmazódott, hogy ne csak tisztelgő szövegeket állítsunk össze vagy írjunk, hanem egy színházi előadás formájában ünnepeljük meg ezt a centenáriumot. Aztán 2008 januárjában bemutattuk a műsort, és észrevettük, hogy a dolognak sikere van, hogy érdemes túlélni a szöszölős műhelymunkán, érdemes olyan művészi tevékenységet folytatni, amivel nagy tömegekhez lehet szólani.

ZMG Szépirodalmi Műhely:

THÉBA

Tragédia
az Oidipusz király és az Antigoné alapján

Játsszák: Bakó Bálint, Molnár Kristóf, Góczól Csenge, Dezső Katalin, Trencsényi Péter, Rohonczy Dóra, Trömböczky Julianna, Nérel Leonarda, Bicsák Réka, Szabó Melitta, Kristó Boróka, Léber Lilien, Stomfal Anna

DRAMATURG ..... Fehér Csenge
ZENE ..... Karakai Máté és Kiss Krisztián
FÉNY ..... Fitos Gábor
VILÁGOSÍTÓ ..... Filinger Marcell
ASSZISZTENS ..... Szabó Márk
RENDEZŐ ..... Bajnóczy Zoltán

Köszönjük Dienes Gyula a darab megvalósításához nyújtott segítségét.

Az előadás a Hevesi Sándor Színház, a Keresztury Dezső VMK és a Zrínyi Miklós Gimnáziumért Alapítvány támogatásával jött létre.

Milyen módszerei vannak a tehetségek fejlesztésére, a színésztanoncok felkészítésére?

Nem végeztem ehhez semmilyen szakirányú tanfolyamot, alapvetően ösztönösen, illetve az irodalom felől közelítve csinálom színházat, ezért nagyon fontos, hogy a próbák során értelmezzünk is, legyen valamiféle elképzelése a diákoknak, hogy az eredeti mű milyen történetet hordoz, milyen jelentései vannak, és mit tehetünk még hozzá. Úgy érzem, hogy sok profinak nevezett előadás gyengéje, hogy nem értik, nem szépirodalmi műként kezelik a kiindulópontul használt drámaszöveget, viszont ebből nagyon gyakran következik a ripacskodás vagy a giccs. Ha módszerem van, az egyik az, hogy nagyon hosszú előkészítő folyamat van a próbák előtt, nagyon határozott koncepció, megpróbálom a lehető legalaposabban felkutatni a kiválasztott mű szövegváltozatait, értelmezéseit, ezután pedig kidolgozom egy olyan elképzelést, ami a mi közönségünknek itt és most hiteles. Ezután jönnek képbe a diákok, erre épülnek a színházi technikák is, a bebeszélés, a koncentrációs gyakorlat, a végtelenségig tartó próbák, ...csináld újra, próbáld még egyszer... . Ott kezdődik valami varázslat, amikor olyan jön létre, amire előre nem gondoltunk, amikor több jön ki belőle, mint amennyit beletettünk.

A volt műhelyesek közül ki maradt közel a színpadhoz?

Bakony Alexa a Színművészeti Egyetemen elvégezte a televíziós műsorkészítő szakot, most a dokumentumfilm-rendezőit végzi. Benkő Claudia színházi stúdiós Budapesten, Török Marcell filmes és színházi háttérmunkát végez, Takács Bence pedig -egy sikertelen felvételi után- még mindig próbálkozik a Színművészetivel. Lazább értelemben mindenki a művészetek közelében maradt.

Hogy történik a kiválasztási folyamat: általában Ön választ ki embereket, van-e eltanácsolás?

Bárki jöhet, nemet csak életkori sajátosságok miatt mondok, tanév elején hirdetjük a tagfelvételt. Ha nincs kellő számú jelentkező, igénybe veszem a kollégák segítségét, ha ők tudnak valakiről, aki tehetséges lenne, de nincs mersze jelentkezni, akkor én lépek az ügyben, ha én ismerek valakit, akit kinéztem egy szerepre, akár én megyek oda hozzá.

Bakó Bálint és Molnár Kristóf a Théba című darabban

A Zrínyi 10.b osztálya a Cyber Cyrano premierének közönsége

Egy jó iskolában, tehetséggondozó programban az oktatást mindig kiegészíti a hatékony nevelés, személyiségfejlesztés. A Zrínyi Miklós Gimnáziumban olyan speciális formákban is megvalósul ez, mint az Arany János Tehetséggondozó Program önismereti órái. Ebből a folyamatból a színház is kiveszi a részét, nem csak a Szépirodalmi Műhely, hanem a helyi Hevesi Sándor Színház „Tantermi Deszka” kezdeményezése is. Míg korábban a „Beavató színházban” egy-egy előadást segítettek értelmezni a rendezői, színházi elvek feltárásával a nagyszínpadon iskolásoknak, addig a Tantermi Deszka keretében az iskolák osztálytermében egy előadáshoz kötődően interaktív módon társadalmi és emberi kérdéseket beszélnek meg alkotók és diákok, olyanokat, amelyek érdeklik a tizenéves korosztályt.

A Cyber Cyrano főszereplői

A Madák Zsuzsanna színész, dramaturg által kiválasztott és színpadra állított darabok izgalmas történetek, hiteles, nézőközeli előadásokkal. Néha egészen sokkolóak, hatásosak a

darabok, alkalmasak arra, hogy kényelmetlen, a diákok fejében meglévő kérdéseket az előadás után végre kibeszéljenek magukból a résztvevők. Ez az elgondolkoztató modellt szokták nevezni angolszász tanítási drámának. Az egyik legizgalmasabb élményünk a sorozatban a közösségi média és a trendkövetés hatásait vizsgáló Cyber Cyrano című darab volt, de a serdülőkori öngyilkossággal foglalkozó Völgyhíd és a külföldre költözést boncolgató Kebab is megérintette a keményen tanuló gimnazistákat. Érdekesség, hogy a Cyber Cyrano előtt két zrínyis színészpálya: Molnár Sára és Lukács Levente segítette feltérképezni a korosztály online szokásait, szlengjét, és az előadás laptopokkal, okos telefonokkal, élő internet kapcsolattal, chatekkel fűszerezve lett teljesen hiteles, naprakész, diákos.

Számomra a színház nem egy kötött, unalmas és ajánlottan kötelező időtöltés színtere, ahova különböző korosztályok vesznek kényelmetlen ünneplő öltözetet, roppant érdeklődő képpel hallgatnak és fogadnak be mindent- akár értik, akár nem - amíg a függöny le nem megy, majd tudálékosan megvitatják a színészek játékát az események sodrásában, aztán hazafele menet csak arra bírnak gondolni, hogy mikor szabadulhatnak meg kényelmetlen lábbelijeiktől, s az előadás magával ragadó varázsa már el is illant. Nekem a színház lehetőség, melynek révén megtapasztalom egy-egy előadás rám gyakorolt hatását, rácsodálkozok az emberi zsenialitásra, mely lélegzetelállító jeleneteket állít színpadra, kelt a pillanatból életre. A darabok nézése közben rokonságot érzek minden nézővel és előadóval, mert kicsit az én történetemet is látom újra lejátszódni. Együtt nevetni vagy szomorkodni a színészekkel megkönnyebbülés, a szerepjáték segít kiszakadni személyiségünk, életmódunk kötött sajátságából, ideig-óráig elhithetjük, hogy mások vagyunk, mint akik valójában kell legyünk.

A valóságból való kiszakadásra mindenkinek szüksége van. Egy olyan térre, ahol a társadalmi elvárások a nullával egyenértékűek, gyerekként játszhatunk, lehetünk milliomosok vagy szuperhősök, miközben belefeledkezünk abba, hogy minden elérhető.

A színészi játék jelen van a mindennapokban, akár a dolgozat előtt rosszul érezve, akár egy rossz jegy vagy beírás magyarázásánál, de még akkor is, amikor az osztályt anekdotákkal vagy régi történetekkel szórakoztatjuk, megcsillan a fantázia és az emberi játékos kedv, hogy létrehozson egy olyan hatalmas csodát, melyet nem határoz meg se idő, se tér, se borszín, se faji hovatartozás. Egyenlők vagyunk egy játszótéren, ahol felügyelet nélkül csináljuk azt, amit igazán szeretnénk.

